

Virágh László

Himnusz védőszentemhez

Szent László-himnuszomat 2016. június 26-án mutatta be a győri székesegyház Palestrina kórusa Katona Tibor karnagy vezényletével. Az előadáson saját együttesem, az ARS RENATA is részt vett. Jól jött a nagy kórus / kis kórus váltakozásánál és a Nagyváradra vonatkozó négyzólamú versszak éneklésénél. A gyönyörű középkori szöveget, amely a mintegy 30 évvel korábbi (1470 körüli) latin eredeti bámulatosan hű és művészi szépségekben gazdag fordítása, sajnáltam megrövidíteni. (A versnek két csonka másolata maradt fenn. Az egyik a *Gyöngyösi*, a másik a *Peer-kódex*ben. E kettőből állítható össze a teljes vers.) Sajnos, mégis kénytelen voltam hét versszakra redukálni. Úgy ítéltem ugyanis, hogy túl hosszú lett volna a cappella műnek. Szempont volt a szöveg érthetősége is. Íme, a „librettó”:

Idvezlégy kegyelmes Szent László kerály!
Magyarországnak édes oltalma,
szent kerályok közt drágalátus gyöngy,
csillagok között fényességes csillag.

Szentháromságnak vagy te szolgája,
Jézus Krisztusnak nyomdoka követi,
Te Szent Léleknek tiszta edénye,
Szíz Máriának választott vitéze.

Magyarországnak kerályi magzatja,
szent kerályoknak vagy fényes tüköre,
tenéked atyád kegyes Béla kerály,
hogy hozza képest kegyes kerály lennél.

Letelepedél Bihar-Váradon,
az városnak lól édes oltalma;
templomot rakatál Szíz Máriának,
kiben most nyugoszol minden tisztességgel.

Te dicsekedel keráli székedben,
képed feltötték az magas kőszálra,
fénlik miként nap és salyog mint arany:
nem elégszik senki, tereád nézni.

Mert téged választta az Szíz Mária,
megdicsőíte sok jó ajándékkal,
hogy te őriznéd és megoltalmaznád,
néki ajánlád jó Magyarországot.

Ének szent László királyról

Virágh László (2016)

S Id - vez - légy ke - gyel - mes Szent Lász - ló ke - rály, Ma gyar or - szág - nak

S 2. Id - vez - légy ke - gyel - mes Szent Lász - ló ke rály,

A Id - vez - légy ke - gyel - mes Szent Lász - ló ke - rály,

T Id - vez - légy ke - gyel - mes Szent

B Id - vez - légy ke - gyel - mes Szent Lász - ló ke -

4

é - des ol - tal - ma, szent ke - rályok közt

Ma - gyar or - szág - nak é - des ol - tal - ma,

Ma - gyar or - szág - nak é - des ol - tal - ma, szent ke - rályok közt

Lász - ló ke - rály, Magyaror - szá - gnak é - des ol - tal -

rály, Magyaror - szág - nak é - des ol - tal - ma,

2

7

drá- ga- lá- tus gyöngy, csil- la- gok kö- zött fé- nyes- sé - ges csil -
 drá- ga- lá- tus gyöngy, csil- la- gok kö- zött fé- nyes- sé - ges csil -
 drá- ga- lá- tus gyöngy, csil- la- gok kö- zött fé- nyes - sé - ges
 ma, csil- la- gok kö- zött fé- nyes- sé - ges csil -
 fé- nyes- sé - ges csil -

10

etc.

lag, fé- nyes - sé - ges csil - lag. Szent- há- rom- ság - nak
 lag, fé- nyes - sé - ges csil - lag. Szent- há- rom- ság - nak
 csil - lag, fé- nyes - sé - ges csil - lag.
 lag, fé- nyes - sé - ges csil - lag. Szent- há- rom- ság - nak
 lag, fé- nyes - sé - ges csil - lag.

Dicsérjük magyarok Szent László kerályt,
bizony érdemli mi dícséretönköt,
dicsérik ötet angyelok, mondván:
Idvezlégy kegyelmes Szent László kerály.

Évekig hordoztam magamban ezt a szakrális feladatot: himnuszt írni védőszentem, Szent László király tiszteletére. Az egyes részeket néha több hónapos szünet után írtam hozzá a már kész anyaghoz. Ilyen sokáig még egyetlen művemet sem írtam. Éreztem azonban, hogy tiszteletlenség lenne elhamarkodni. Nem sürgetett senki, és ezt most határozottan jónak éreztem. Mondják, hogy a határidő a legjobb múzsa, de mégsem mindig. Megírását becsületbeli ügynek éreztem.

A stílusról, amit használtam, csak annyit, hogy véleményem szerint a zene-történetnek ebben a szakaszában a szerzőnek joga van bármely kor stílusát használni, amelyet, ha szöveges műről van szó, a legalkalmasabbnak érez a kifejezésre. Ez persze, mutatis mutandis a hangszeres zenékre is vonatkozik. Én már igen hosszú ideje, hogy a XVI–XVII. század fordulójának megfelelő stílusban írok, ami persze megtévesztő is tud lenni, és kihívja maga ellen a sznobok és a felkent szerzők haragját, de ezzel természetesen nem szabad törődnünk, ez nem lehet szempont az alkotásnál.

Ha végigtekintünk a zenetörténeten, azt látjuk, hogy minden kor művészei saját koruknak alkottak. Nem törődtek azzal, kevés kivételtől eltekintve, hogy mi volt előttük. Egy-kétszáz évvel, vagy akár csak évtizeddel. Ami elmúlt, azt a közízlés elavultnak tekintette. Most ne szóljunk az olyan kivételekről, mint Petrarca vagy Palestrina. Bach fiai (pedig művelt zenészek voltak) apjuk műveit eladták csomagolópapírnak. A *bachi oeuvre* mintegy fele ment így veszendőbe. Viszont ma már közhelyszámba megy Mendelssohn példája, aki újra felfedezte Bachot. Ahogy közeledünk a mához, ez a tendencia csak erősödik. Ma már ismerjük és megtanultuk becsülni a múltat. Tart még az analízis, de egyre nagyobb az igény a szintézisre is. Ki tilthatja meg hát, hogy a zenetörténetnek azt a stílusát használjuk a jobb kifejezés érdekében, amelyet erre a célra a legmegfelelőbbnek ítélünk.